

Omvårdnad är ...¹

att på evidensbaserad och erfarenhetsmässig grund självständigt kunna fatta kliniska beslut som erbjuder människor ökad möjlighet att förbättra, bibehålla eller återfå sin hälsa, hantera hälsoproblem och uppnå bästa möjliga livskvalitet fram till döden oavsett sjukdom eller funktionsnedsättning.

Omvårdnadens kännetecknande egenskaper är:

1. Ett bestämt syfte:

Omvårdnad syftar till att främja hälsa, läkning, och utveckling och att förhindra sjukdom, skada och funktionsnedsättning. Vid ohälsa syftar omvårdnad även till att minimera smärta och lidande och erbjuda människor möjlighet att förstå och hantera sin sjukdom eller sin funktionsnedsättning, dess behandling och dess konsekvenser. När döden är oundviklig syftar omvårdnad till att bevara högsta möjliga livskvalitet fram till livets slut och ett värdigt omhändertagande efter döden.

2. Ett särskilt tillvägagångssätt:

Omvårdnadsinsatser handlar om att se människor som kapabla och stödja dem att uppnå, bibehålla eller återfå oberoende. Omvårdnad är en intellektuell, fysisk, känslomässig och moralisk process som omfattar identifiering av omvårdnadsbehov och åtgärder, förmåga till egenvård, information, utbildning, rådgivning och påverkansarbete och fysiskt, känslomässigt och existentiellt stöd. Utöver direkt patientvård, omfattar omvårdnad även ledarskap, undervisning samt policy- och kunskapsutveckling.

3. Ett särskilt område:

Omvårdnad är ett specifikt område som omfattar människors unika gensvar på och upplevelse av hälsa, sjukdom, skörhet, lidande, funktionsnedsättning och hälsorelaterade livshändelser oavsett miljö och omständigheter. Människors gensvar kan vara fysiologiska, psykiska, sociala, kulturella eller existentiella och är ofta en kombination av samtliga. Ordet "människor" omfattar personer i alla åldrar, familjer och samhällen, genom hela livet.

4. Ett särskilt fokus:

Omvårdnad fokuserar hela personen och det mänskliga gensvaret snarare än en viss aspekt av personen eller ett visst sjukdomstillstånd.

5. En bestämd värdegrund:

Omvårdnad bygger på etiska värden som respekterar människors värdighet, autonomi och unika förutsättningar, tystnadsplikt i relationen mellan sjuksköterska och patient och accepterandet av personligt ansvar för beslut och handlingar. Värdena uttrycks i etiska koder, lagar och författningar.

6. Ett engagemang i partnerskap:

Sjuksköterskor arbetar i partnerskap med personer i behov av vård, deras närstående, övriga vårdgivare och i samarbete med andra som medlemmar i ett multidisciplinärt team och uppgiften är att leda omvårdnaden. När så är lämpligt leder sjuksköterskan teamet så att alla professioners kompetens på bästa sätt säkerställer en personcentrerad och säker vård av hög kvalitet. Andra gånger deltar de under andras ledning. De förblir emellertid hela tiden personligen och yrkesmässigt ansvariga för sina egna beslut och handlingar.

---

¹ Denna text är influerad av *Defining Nursing från Royal College of Nursing UK* och som kan laddas ner via www.rcn.org.uk.